

کد: ۸۹۴۱۱

تزمینات داخلی خانه

نیمه ملکی، اسماء قاسمی

چکیده:

هر چیزی را که انسان بتواند تصویر نماید در طبیعت موجود است. ولی آیا همه چیز در طبیعت زیبا است؟ مسلماً پاسخ منفی است. این انسان است که به نسبت آگاهی و درک و دانش خود از طبیعت همراه با ذوق و سلیقه خود بعضی چیزها را انتخاب می نماید. وبعضی چیزها، موادی را اضافه یا کم می کند تا به تعادل برسد. موندریان می گوید: زمانیکه انسان و طبیعت به کمیته علمی | ۷۱ یک تعادل بر سند هنر از بین خواهد رفت و اصولاً هر چه زمان جلوتر برود، نارسانیها و عدم تعادل اشیاء موجود در طبیعت بیشتر خواهد شد.

انسان همواره در طول زندگی خود تحت تأثیر دو عامل صبر و اختیار بوده است. او همیشه تحت سیطره عامل جبر که طبیعی ترین جلوه های آن مرگ و تولد بوده است. اما عامل اختیار نقطه مقابل جبر است. انسان در تمام طول زندگی دارای اختیار است. او باید با استفاده از اختیارات خود به این طبیعت ناهمگون نظم بدهد. در سراسر دنیا تضادهایی در اجتماع و در میان وجود دارد. مثل تمام بی عدالتیها و زشتیهای موجود در جوامع بشری. البته ناگفته نماند که در مقابل این تضادها و زشتیها، زیبایی نیز وجود دارد. این انسان است که با استفاده از اختیارات خود به طبیعت نظم و هماهنگی می دهد و در آن تنوع، تعادل و انگیزه ایجاد می کند. مثلاً وقتی تابش یک نور یا یک رنگ انسان را متأثر می سازد احساس او را بر می انگیزد و او را دگرگون می کند. البته این دگرگونی هم می تواند جنبه مثبت داشته و هم جنبه منفی. پس از ایجاد این دگرگونی انسان می تواند با استفاده از اختیارات و علایق خود آن نور یا رنگ را به دلخواه تغییر دهد. او می تواند نورها و رنگهایی را انتخاب کند که مطابق امیال و سلایق او باشد و بدینوسیله یک تعادل و توازن در طبیعت به وجود آورد تا این تعادل و توازن تضادهای منفی طبیعت را بالا نس دهد تا انسان راحت زندگی کند و در زندگی خود احساس آرامش نماید. در این زمینه می توان مثالی مطرح کرد. فرض کنید در نورپردازی یا نقاشی فضای یک بیمارستان از یک نور یا رنگ غلط و منفی استفاده شود. طبعاً نمی توان در چنین محیطی انتظار بهبودی و سلامت بیماران را داشت و بیماران دچار حالت های خشم، بی قراری و ... می شوند که این موضوع معلوم از بین رفتن آرامش دیداری در محیط است.

کلمات کلیدی: چیدمان، دکوراسیون داخلی، معماری

نور پردازی

در طراحی و تصویر کشیدن هر سوزه و موضوعی ابتدا باید طریقه نورپردازی به سوزه را در نظر گرفت. چگونگی نور پردازی هر سوزه یا هر محیطی با توجه به کاربری محیط انجام می شود. به عبارت دیگر اینکه از آن محیط چه استفاده هایی می شود عامل بسیار مهمی در چگونگی نور پردازی است. مثلاً وقتی برای یک کارخانه طریقه نورپردازی را طراحی می کنیم باید در نظر داشته باشیم که در کارخانه معمولاً نور طبیعی روز وجود دارد. پس نور پردازی آن باید طوری باشد که نور درون فضا را متضادتر کند.

تأثیر نور بر مغز انسان یا از طریق چشم است یا از طریق پوست و امروزه ثابت شده است که نور از راه جمجمه بر مغز انسان نیز تأثیر می گذارد. در کنار نور رنگها (چه اولیه و چه ثانویه) تأثیرات خاصی بر انسان دارند. مثلاً رنگ قرمز یا نور قرمز در انسان

فعالیت و جنب و جوش ایجاد می کنند. به همین خاطر مثلاً در مکانهای آموزشی از رنگها و نورهای بنفس و نارنجی استفاده نمی شود چون نیاز به تمرکز و دقت داشتجو است.

به طور کلی در نور پردازی یک اصل مهم وجود دارد و آن این است که حتی الامکان از نورهای طبیعی استفاده کرد. نورهای مصنوعی فقط باید یک عامل کمکی باشند. در خانه باید به اتفاقها نور طبیعی تاییده شود. اما اگر عمق اتفاق خیلی زیاد است بعد از دو سوم طول اتفاق می توان از نورهای کمکی استفاده کرد.

در ترتیب رنگها ابتدا رنگها گرم مثل نارنجی قرار دارند. سپس رنگ زرد که یک رنگ روشن است. بین رنگ زرد و سبز، سبزی قرار دارد که متمایل به زرد است و یک رنگ تسليمه شده و بی تفاوت است. نه پرخاشگر است و نه سکون دارد بعد کمیته علمی | ۷۲ رنگها سرد هستند و در مرحله بعد رنگها سرد هستند و در مرحله بعد رنگها سنگین مثل بنفس.

کاربرد رنگها تیره در سقف اتفاق باعث می شود اتفاق کوتاهتر به نظر برسد. بهترین نور این است که از سقف به سطح زمین برسد. اگر دیوارهای اتفاق تیره باشند عمق اتفاق بیشتر می شود. اگر دیوار انتهایی اتفاق تیره باشد باز دیوارها کوتاهتر می شوند. بنابراین طریقه رنگ آبیزی اتفاقها در عمق و بزرگی آنها بسیار مؤثر است. گاهی چون نمی توانیم به هر دلیلی رنگ یک مکان را تعویض کنیم با یک نور پردازی مناسب می توان حالتها را تعديل کرد و کاهش داد.

میزان و ارزش زیبایی :

یک اثر هنری را زمانی می توان زیبا دانست که در آن مجموعه عناصر با هم به صورت مطلوبی ترکیب شده باشند. مجموعه عناصر یعنی عناصر تجسمی و عناصر بصری. این عناصر را باید به صورت جزء به جزء جدا از هم مد نظر داشت و این اجزاء در نهایت کل را بوجود می آورند و باعث ایجاد وحدت در فضا می شوند. بنابراین زیبایی تعاریف و معانی مختلفی دارد.

وقتی می خواهیم برای یک محیط نور را طراحی و اجرا کنیم باید نوع کاربری و استفاده فضا را در نظر بگیریم. دقت در کار بری فضا در درجه اول اهمیت قرار دارد. مرحله دوم تعیین منابع نورهای طبیعی آن محیط است. مرحله سوم مشخص کردن و تعیین اشیاء و عناصر چیدمان داخلی فضا است. فرض کنید می خواهید چگونگی نور پردازی اتفاق نشیمن را طراحی کنید از جمله عناصر این اتفاق مبلمان موجود در اتفاق است که در مورد آن باید به بافت، رنگ و جنس دقت نمود به طور کلی در مورد عناصر موجود در فضای داخلی باید عوامل جنس، بافت و رنگ مشخص باشند. در واقع تنوع دیداری اشیاء باید مشخص باشد. در مبحث کتراستها اشاره کردیم کتراستها را از جنبه های مختلفی بررسی می کنند. گاهی تضادها و کتراسها را لحظه سیاه و سفید بودن یا به عبارت بهتر از لحظه رنگ بررسی می کنند و گاهی آنها را لحظه نوع بافت (مثل نرمی و زبری) بررسی می کنند. کتراست ممکن است از لحظه و تنوع سادگی مطرح شود. مجموعه این عناصر است که دست به دست هم می دهند و زیبایی را بوجود می آورند. وقتی انسان این عناصر را به هم ربط می دهد و یک وحدتی بین آنها ایجاد می کند به طوریکه از اجزاء یک کل درست می شود از انجام این کار لذت می برد و زیبایی را در کم می کند. به عنوان مثال وقتی در یک اثر هنری تنوع و پیچیدگی وجود دارد چون نیاز به تفکر بیشتری برای فهم مطلب است، کار زیباتر به نظر می رسد.

وقتی کاربرد وسائل و نوع آنها مشخص شد باید بین آنها اولویت بندی نمود. یعنی مشخص می کنیم که کدام وسیله برای ما مهمتر از بقیه می باشد و همین طور تا آخر.

ایجاد جلوه در اشیاء به وسیله نور پردازی :

در نور پردازی باید به این نکته توجه نمود که اگر یک نور تخت و مسطح به اشیاء بتابانیم اشیاء هم سطح به نظر می رستند و زیبایی آنها اصلاً به چشم نمی آید. برای ایجاد توجه و نشان دادن زیبایی اشیاء از نورهای نقطه ای یا موضعی (Spot Light)

استفاده می کنیم. نوع و طریقه نور پردازی در ایجاد نظم و ترتیب میان اشیاء بسیار مؤثر است. در این زمینه نکته مهم و اساسی ایجاد استحکام در اشیاء است. نور پردازی باید به گونه ای باشد که اشیاء معلق به نظر برستد بلکه باید به گونه ای که استحکام و توازن اشیاء را به بیننده منتقل کند جلوه نماید. مثلاً اگر نور از پایین به شی تابانده شود شی معلق به نظر می رسد. ولی اگر از بالا از یک زاویه ای تابانده شود و سایه ای در پایین شی ایجاد شود، رنگ پایین آن نسبت به بالا تیره تر می شود و باعث القاء حس استحکام به بیننده می شود و این چیزی است که از طبیعت آموخته ایم. هرچه نگاه دید ما از زمین به طرف آسمان می رود رنگهای تیره و گرم به رنگهای روشن و سرد تبدیل می شود و این باعث ایجاد آرامش روحی در انسان می شود. برای ایجاد جلوه در اشیاء باید آنها را طوری و در جایی قرار دهیم که یا یک کنترast رنگی داشته باشند یا یک حالت مکمل کمیته علی | ۷۳

نسبت به رنگ پشت سر داشته باشند تا شی شخص شود و خودش را در آن فضا نشان دهد. بنابراین در مجموع انتخاب فضا، رنگ، زاویه نور پردازی و طریقه نور پردازی از لحاظ قوی یا ضعیف بودن نور عوامل بسیار مهمی در ایجاد جلوه در اشیاء هستند. بهتر است طریقه نور پردازی طوری باشد که از یک زاویه ۴۵ درجه از بالا به صورت عمود به شی تابانده شود. وقتی نور در زاویه عمود به شی می تابد تمام سایه ها زیر شی می افتند. البته لازم به ذکر است که بین طراحی و نور پردازی داخل منزل و نور پردازی مباحث تجسمی اختلاف و تفاوت وجود دارد.

أنواع لامپها :

به طور کلی لامپها دارای انواع مختلفی هستند:

لامپهای دوار - کروی :

این لامپها به صورت دوار مرکز یک محیط را روشن می کنند.

لامپهای خطی :

این لامپها ممکن است که سرتاسر فضای دیوار را پوشاند مثل لامپ فلورسنت. این لامپها به صورت خطی فضا را روشن می کنند و یا به صورت سطحی. به طوریکه تمام فضای سقف به صورت مربعهای 50×50 مشبک است و لامپها پشت طلقهایی هستند که سرتا سرفاضا را روشن می کنند.

نورهای نقطه ای :

این نور ها داخل فریلهایی پیچیده می شوند. این لامپها معمولاً در سقف کار گذاشته می شوند و به صورت نور نقطه ای مستقیم با زاویه هستند.

نورهای خطی : این نورها به صورت مستقیم در طول اتاق کار گذاشته می شوند و طول و عمق اتاق را بزرگتر نشان می دهند.

خطرات و مسائل فنی نور:

۱- خطرات در خشندگی زیاد نور و عواقب آن

۲- انواع مختلف نورپردازی و خصوصیات آنها

اصلًا در مبانی هنرهای تجسمی نقطه را به عنوان یکی از پر قدرت ترین و پرانرژی ترین طرحهای هندسی مطرح می کنند. وجود یک نقطه روی سطح دیوار تمام نظرها را به سوی خود جلب می کند و چشم انسان دائمًا به دنبال آن نقطه است.

روشنایی روز باعث تحول همه چیز در عالم است. اگر این روشنایی از عالم گرفته شود تاریکی و سردی جایگزین آن می شود.

اما وقتی نور می آید همه چیز برونی می شود و جان می گیرد و زنده می شود. در شب همه چیز می میرد. فرض کنید که در

یک سالن آمفی تأثیر نشسته اید در تاریکی مطلق اگر در این حال یک کبریت روشن شود و از یک مکان به مکان دیگر حرکت کند فوراً جهت حرکت چشم ها به دنبال آن نور می رود. درست مثل دنبال کردن شهابها در شب توسط چشم انسان. اصولاً هر جهتی که روشنایی بچرخد دید انسان به دنبال آن می رود. از لحاظ روانشناسی دید انسان به جایی گرایش دارد که قابل رؤیت باشد. میزان و شدت نور موجود در فضاهای مختلف را باید کنترل نمود. زمانی که دید بالا باشد روشنایی شدید است و همه چیز در فضا درخشنان به نظر می رسد. زمانی که دید پایین باشد به همان نسبت درخشنده‌گی و شفافیت ووضوح موجود در فضا کاهش می یابد و افراد در این فضا احساس آرامش می کنند. اصولاً تا زمانیکه در عالم نور وجود داشته باشد چشم انسان به دنبال فرمها و احجام می گردد و دوست دارد هر لحظه چیز جدیدی را ببیند. در این حالت تمرکز فکر برای افراد کمی علی | ۷۴ مشکل است زیرا جهت دید آنها به طرف روشنایی متمرکز می شود. به طور کلی کم بودن نور در فضا، برای احساس آرامش و سکوت و تجدید قوا بسیار مؤثر است.

أنواع مختلف نورپردازی :

نور پردازیها به روشها و طرق مختلفی انجام می شود که از جمله آنها نورپردازی کلاسیک است. در نور پردازی کلاسیک، آنقدر نورپردازی ظریف و لطیف انجام شده و کنتراسهای مختلف تاریکی و روشنایی آنقدر ملایم است که زشتیها به وسیله

نور گرفته شده است. با این روش به وسیله نور می توان زشتیها را محو، تعدیل و یا تشید نمود.

در نور پردازی کلاسیک می توان دنیایی از حالتها مختلف را روی چهره انسان پدید آورد و به او شخصیت‌های مختلفی داد.

امروزه با وجود انواع نورهای انتزاعی ، تجربی و ... می توان روی چهره ها کارهای مختلفی انجام داد و شخصیتها و

کاراکتورهای مختلف یک نمایشنامه و ... رایجاد نمود.

نور می تواند تقسیم کننده فضا باشد. گاهی می خواهیم برای بیننده دو فضا را تفکیک کیم. مثلاً می خواهیم به او بگوییم اینجا اتاق اطلاعات و آنجا اتاق ارباب رجوع است.

نور پردازی مناسب می تواند زیبایی رنگها را در یک اثر هنری به وضوح به تصویر بکشد. در نورپردازی که به تفکیک پارچه سازی در نقاشی اطلاق می شود به وسیله نور پردازی کلیه برجستگی ها و باقیها را به نمایش می گذارند.

بعضی از نورها عامل ایجاد وحدت هستند مثل چراغ گردسوز که اطراف خودش را به شعاع 1×1 متر روشن می کند و به فضا وحدت می دهد.

دسته‌ای دیگری از نورها برای القاء یک حس خاص به بیننده به کار می روند. مثلاً در سینما برای القاء حس قساوت و خشونت از نورهای گرم استفاده می شود یا برای تشدید نور از فیلتر استفاده می شود. با استفاده از فیلترها می توان نور را عوض کرده و یک فضای کلاسیک را به یک فضای رومانتیک تبدیل کرد.

تزمینات داخلی خانه

به دلیل نیاز انسان به پوشش و حفاظت در مقابل سرما ابتدا بشر از پوست گیاهان و حیوانات استفاده کرد و اولین بار با استفاده از الیاف و رشته های گیاهان شروع به بافتن کرد و به این ترتیب تولید پارچه پی ریزی شد. قدمت صنعت نساجی بسیار زیاد است زیرا بعد از نیاز به غذا و خوراک دو میلیون نیاز انسان محسوب می شود. ایران ، مصر و آشور از اولین جوامع تولید کننده پارچه در جهان بوده اند ، ایران در زمان ساسانیان از عمدۀ صادر کنندگان پارچه بوده است. اما این صنعت بعد از جمله اعراب به ایران و نیز به علت ایجاد مسائلی از جمله انقلاب صنعتی و پیشرفت‌های جدید در غرب رو به افول گذاشته است. با اینکه صنعت نساجی

در کشور ما از نظر وسعت حجم و کثیر بعد از نفت دومین صنعت موجود در جامعه است اما محصولات آن مرغوب و خوب

نیستند و اکثر کارخانجات تولید نسبی خوبی ندارند.

صنعت نساجی یا تولید پارچه از سه بخش شروع می شود :

- ریسندگی

- بافندگی

- تکمیل

در قسمت ریسندگی ، مواد اولیه پارچه به بخش حللاجی برده شده و به صورت نخ در می آید به طوریکه نخ های مختلفی کمیته علی | ۷۵ تابیده می شود. بعداز بافنن تار و پود این نخ ها پارچه تولید می شود که در آنجا رنگرزی و چاپ پارچه انجام می گیرد و بعد پهنای پارچه مشخص و تعیین می شود. همچنین فعالیتهای خاصی مثل سوزاندن و خارزدن پارچه یا تریبیت خاص در این بخش صورت می گیرد.

أنواع پارچه:

پارچه بافته شده با الیاف طبیعی گیاهی:

پنبه از مهمترین مواد اولیه برای تولید پارچه است. پارچه هایی که از پنبه تولید می شوند بسیار خنک و بهداشتی هستند ولی دوام چندانی ندارند. امروزه بخاطر اینکه به آنها دوام و مقاومت بیشتری بدنهند آنها را با الیاف مصنوعی ترکیب می کنند و پارچه های تقریباً مقاوم تری بدست می آورند. از خصوصیات دیگر آنها اینست که در اثر شستشو دچار آبرفت و چین و چروک هایی می شوند و دیگر به حالت اولیه بر نمی گردند.

انواع پارچه پنبه ای :

از انواع پارچه های پنبه ای می توان چیت ، چلوار ، متقال ، ملحفه ای آستری ، حوله ای و بخصوص پارچه های کشاف را نام برد. مهمترین نوع پارچه های پنبه ای ، پارچه های کشاف هستند که معمولاً بخاطر لطافت و بهداشتی بودن برای لباس زیر استفاده می شوند.

از دیگر الیاف طبیعی می توانیم کتان و کتف را نام ببریم ، معمولاً مصرف کتف برای تولید گونی است همچنین در تزیین قسمت هایی از میز خانه کاربرد دارد ولی کتان ، بافت درشت تری دارد لذا مقاوم تر از پنبه است. متأسفانه گیاه کتان که این الیاف از آن گرفته می شود در مملکت ما تولید نمی شود.

از مهمترین خصوصیات پارچه هایی که از الیاف طبیعی گیاهی بافته می شوند رنگ پذیری و چاپ پذیری آنها است که این امکان را فراهم می کند انواع متنوع و جالبی از این پارچه ها تولید کنیم.

پارچه های بافته شده از الیاف طبیعی حیوانی :

مواد اولیه این دسته از پارچه ها پشم ، کرک ، مو و ابریشم است. از خصوصیات پشم نقش آن در ایجاد گرماست همچنین مقاومت آن در برابر حرارت از پنبه بیشتر است. در صنعت نساجی فاستونی و نیمه فاستونی از محصولات عمدۀ پشم هستند. همچنین ابریشم و پیله ابریشم مواد اولیه پارچه های ابریشمی هستند که زیبایی ، دوام و لطافت خاصی دارند. مقاومت ابریشم در برابر حرارت از پنبه و پشم بیشتر است و تغییر فرم نمی دهد ولی در مقابل حرارت ۱۷۰ درجه سانتیگراد تقریباً از بین می رود.

پارچه های بافته شده از الیاف مصنوعی :

نوع سوم و بسیار متنوع الیاف ، پارچه هایی هستند که از الیاف مصنوعی بافته می شوند. دلیل عدمه استفاده از الیاف مصنوعی کمبود الیاف طبیعی یا حیوانی است زیرا مواد مصنوعی در دسترس هستند و امروزه به خاطر پیشرفتهای تکنولوژی و علمی ، شاهد پیدایش مواد جدیدی با کاربردهای مختلف در این زمینه هستیم. بیشتر اوقات برای اینکه به پشم یا پنبه و الیاف طبیعی مقاومت زیادی بدھیم آنها را با این مواد مصنوعی ترکیب می کنیم. این پارچه ها از نظر بهداشتی هر گز قابل مقایسه با پارچه هایی که با الیاف طبیعی بافته می شوند نیستند اما از نظر درواز و کاربردهای مختلف بسیار متنوع و قابل استفاده هستند. از معروفترین الیاف مصنوعی می توان به نایلون، پلی استر و اکریلیک اشاره کرد. مواد مصنوعی به صورت خالص یا ترکیب با مواد طبیعی استفاده می شوند و مهمترین نیچه آنها غیر بهداشتی و آتش زا بودن آنها است. عدمه ترین تولیدات الیاف کمیه علی | ۷۶
مصنوعی عبارتند از : مکاون، آکرولیک، ویسکوز ، کرب ، پرده های نایلونی ، چادر مشکی و آستری
تریکو : نوع آخر پارچه ها تریکو می باشد که تارو پود ندارد و از درز گیری حلقه های نخ بافته می شود. معمولاً لباسهای کودکان و تی شرت ها از پارچه های تریکو بافته می شوند چرا که این پارچه ها تار و پود ندارند و بهمین خاطر انعطاف زیادی دارند. تریکو با دو روش گرد بافی و کشافی تولید می شود. تریکو به دلیل کاربرد خیلی زیاد در السه و وسایل تزیینی خانه در بافت ها خدمت ها و رنگ های مختلف تولید می شود.

منابع:

- ۱) Cox, I.R; (۱۹۵۸) Industrial Noise and the Conservation of Hearing in Patty, A.A. Industrial Hygiene and Toxicology, Interscience Publ. Inc; New York, PP. ۶۲۱.
- ۲) Hamernik, R. and Henderson, D. and Solve. R. (۱۹۸۰).New Perspective an Noise Induced Hearing Loss, PP. ۵۱۱-۱۸.
- ۳) Hemond, C; J; ۱۹۸۳, Engineering Acoustics Noise Control. Prentice- Hall INC PP. ۱۳۵- ۱۳۶.
- ۴) Proposals for Noise Control Legislation Based on a Pilot Study of Noise in Tehran , Department of the Environment , Bertlin Cooper Macdonald, ۱۹۷۷.
- ۵) Myberg, A.A. ۱۹۹۰.The Effects of Man-Made Noise on the Behavior of Marine Animals, Environment International, Vol. ۱۶, ۵۷۵-۵۸۶.